

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa M. P.

przeciwko A. sp. z o.o.

o ustalenie istnienia stosunku pracy, wydanie świadectwa pracy, wynagrodzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w dniu 13 lutego 2025 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 1 marca 2024 r., sygn. akt V Pa 36/23 WSC 9/24,

1. oddala zażalenie,

**2. nie obciąża powódki kosztami postępowania zażaleniowego
strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z 18 października 2023 r. oddalił apelację powódki M. P. od wyroku Sądu Rejonowego w Opolu z 23 listopada 2022 r., oddalającego jej powództwo przeciwko A. sp. z o.o. z siedzibą w B.

23 lutego 2024 r. został złożony wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej.

Sąd Okręgowy w Opolu postanowieniem z 1 marca 2024 r. oddalił wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej i odrzucił skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁵ § 1 k.p.c. i art. 398⁶ § 2 k.p.c. jako wniesioną po upływie terminu. Sąd stwierdził, iż skarga kasacyjna sporządzona przez pełnomocnika

powódki została niewątpliwie wniesiona po terminie, ponieważ odpis wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z 18 października 2023 r. doręczono powódce 19 grudnia 2023 r., a skarga została nadana w placówce pocztowej w dniu 23 lutego 2024 r. Okoliczności opisane we wniosku o przywrócenie terminu nie stanowią podstawy do jego uwzględnienia, a opóźnienie w złożeniu skargi było zawinione. Z treści pełnomocnictwa dołączonego do skargi wynika, że zostało ono udzielone na ponad miesiąc przed upływem terminu do wniesienia skargi. Uwzględniając fakt, że przygotowanie skargi wymagało odpowiednio długiego czasu (56 stron) oraz przyjmując za wiarygodne wyjaśnienia pełnomocnika powódki dotyczące awarii komputera oraz braku dostępności placówek pocztowych w dniu 19 lutego 2024 r., nie można jednak pominąć, że pełnomocnik wskazała, że w dniu tym przygotowała całość skargi, nie wymagała ona dalszych prac i zamierzała nadać ją w urzędzie pocztowym, tymczasem skarga została ostatecznie złożona 23 lutego 2024 r., a we wniosku nie powołano żadnych okoliczności wskazujących na niemożność nadania skargi w dniach od 20 do 22 lutego, opóźnienie należy w związku z tym uznać za nieusprawiedliwione i zawinione.

W zażaleniu zarzucono naruszenie:

1. art. 168 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398⁵ § 1 i art. 398⁶ § 2 k.p.c. polegające na bezzasadnym oddaleniu przez Sąd Okręgowy w Opolu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej oraz odrzuceniu skargi kasacyjnej, pomimo braku winy powódki w przekroczeniu dwumiesięcznego terminu do jej złożenia oraz zaistnienia przesłanek do uwzględnienia wniosku o przywrócenie przez Sąd Okręgowy w Opolu terminu do złożenia skargi kasacyjnej i przekazania jej do rozpoznania.

2. art. 169 § 1 i § 3 k.p.c. polegające na oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej oraz odrzuceniu skargi kasacyjnej pomimo, że wniosek ten wraz ze skargą kasacyjną został złożony w określonym w tym przepisie tygodniowym terminie, jak również brak było jakichkolwiek podstaw prawnych lub faktycznych uzasadniających jako przyczynę oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej zawinienia w postaci niezłożenia skargi w dniach 20-22.02.2024 r., a więc w terminie 3 dni od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu, podczas gdy termin na złożenie wniosku o

przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej wraz z samą skargą kasacyjną wynosił tydzień.

Skarżąca wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z druku ZUS ZLA seria ZJ nr [...] - na wykazanie faktu: choroby pełnomocnika w dniach 22-26.02.2024 r., co wobec faktu, iż zgodnie z art. 169 § 1 i § 3 k.p.c. pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu (czynności te zostały dokonane przez pełnomocnika w tym terminie), wskazuje na brak uzasadnienia dla nieuwzględnienia przez Sąd wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej, a w konsekwencji odrzucenie skargi kasacyjnej. Potrzeba powołania tego dowodu wynikła dopiero po uzyskaniu uzasadnienia kwestionowanego postanowienia Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 1 marca 2024 r.

Na tej podstawie wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Opolu do ponownego rozpoznania oraz o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Pozwany wniosł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Pomija sedno argumentacji Sądu Okręgowego.

Negatywne rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego wynika z tego, że przyczyna uniemożliwiająca wniesienie skargi kasacyjnej wystąpiła w ostatnim dniu dwumiesięcznego terminu z art. 398⁵ § 1 k.p.c. Nie obejmowała zatem kolejnego dnia, czyli 20 lutego, a po nim także 21 lutego 2024 r.

Oddalenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej i w konsekwencji odrzucenie skargi kasacyjnej opiera się na zasadnym stwierdzeniu, że nie wystąpiła dalsza przeszkoda, skoro opis zdarzeń podany we wniosku wskazuje, że skarga była gotowa do wysłania 19 lutego 2024 r., zaś po tej dacie nie było przyczyny uniemożliwiającej wysłanie skargi kasacyjnej kolejnego dnia, czyli 20 lutego lub nawet 21 lutego.

Skarżąca w zażaleniu nie twierdzi inaczej, czyli że w tych dniach nie istniała dalsza niemożność nadania skargi kasacyjnej przesyłką pocztową.

Sąd Okręgowy zasadnie zatem ustalił i ocenił następstwo zdarzeń w dniu 19 lutego 2024 r. opisane przez pełnomocniczkę powódki w aspekcie uchybienia i przywrócenia terminu, a w tym przypadku w odniesieniu do czasu ustania przyczyny uchybienia terminu.

Skarżąca pomija ten moment, który zdecydował o niepowodzeniu wniosku.

Nie można zapominać, że art. 169 k.p.c. dotyczy wyjątku od zasady z art. 167 k.p.c., że czynność procesowa podjęta przez stronę po upływie terminu jest bezskuteczna.

Zasadnicze i podstawowe znaczenie w sprawie ma zatem termin ustawowy z art. 398⁵ § 1 k.p.c. – dwóch miesięcy do wniesienia skargi kasacyjnej od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej.

Natomiast instytucją odrębną jest przywrócenie terminu w przypadku jego uchybienia. Znaczenie ma wówczas czas ustania przyczyny uchybienia terminu (art. 169 § 1 k.p.c.). Termin tygodniowy z art. 169 § 1 k.p.c. ma znaczenie samodzielne w ramach odrębnej instytucji i dlatego sam wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej nie wydłuża terminu ustawowego z 385 § 1 k.p.c. w zw. z art. 167 i nast. k.p.c.

Skoro ustalono, że przyczyna uchybienia terminu istniała tylko w ostatnim dniu dwumiesięcznego terminu z art. 398⁵ § 1 k.p.c., to procesowa instytucja przywrócenia terminu z art. 167 i nast. k.p.c., nie pozwala na dowolnie szerokie odstępstwa od upływu terminu ustawowego, jako że skarga kasacyjna w tej sprawie mogła zostać nadana pocztą kolejnego dnia po 19 lutego 2024 r.

Sąd Okręgowy nie pominął, że pełnomocniczka skarżącej od 22 do 26 lutego 2024 r. była niezdolna do pracy. W sytuacji ustalonej w sprawie Sąd Okręgowy mógł uznać, że termin do wniesienia skargi nie mógł być wydłużony do kilku dni, skoro skarga była gotowa do wysłania w ostatnim dniu terminu ustawowego, czyli 19 lutego 2024 r.

Sumując, Sąd rozstrzygając o wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej nie może pomijać momentu ustania przyczyny uchybienia terminu (art. 169 § 1 k.p.c.). Skoro w przypadku pełnomocnika ustanowionego przez sąd

przyczyna ustaje z chwilą, gdy miał możliwość rzeczywistego wniesienia skargi, to pełnomocnik z wyboru tym bardziej podlega tej regule, czyli w tej sprawie pełnomocniczka miała możliwość wniesienia skargi kasacyjnej przed okresem niezdolności do pracy od 22 lutego 2024 r. (por. uchwała Sądu Najwyższego z 17 lutego 2009 r., III CZP 117/08).

Z tych motywów oddalono zażalenie (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., zważając na wynik postępowania w sprawie i dotychczasowe obciążenie powódki kosztami na rzecz strony pozwanej oraz niepowodzenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

M.D.

r.g.